

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/168/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623202550
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1623202550.3

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti o maloleté deti A. B. C. D. E. F. G. H. I. , J. K., nar. XX.XX.XXXX a L. M., nar. XX.XX.XXXX, deti št. prísl SR, deti bytom Centrum pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Piešťany, Sasinkova ul. č. 1071/11, deti rodičov L. N., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom N., O. P. Q. XXX/XX, a K. A., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom N., R. P. Q. XX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. XXXX/XX/ X na nariadenie ústavnej starostlivosti a neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie tohto znenia:

„Maloleté deti J. K., nar. XX.XX.XXXX a L. M., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne zverujú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Piešťany, Sasinková ul. č. 1071/11, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.“

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.11.2023 sa navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej „úrad“) domáha nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi J. K. a L. M., ktorá bude počnúc právoplatnosťou rozhodnutia vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Piešťany, Sasinková ul. č. 1071/11 (ďalej len „CDR“) a určenia vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom. Zároveň sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do času právoplatného skončenia konania vo veci samej nariadil dočasné zverenie maloletých detí do starostlivosti CDR.

2. Navrhovateľ v odôvodnení svojho návrhu uviedol, že maloleté deti boli spolu so svojim bratom S. N. do CDR prijaté dňa 28.01.2022 na základe Uznesenia Okresného súdu Malacky zo dňa 28.01.2022, sp. zn.: OPPOm/2/2022 - neodkladného opatrenia, vzhľadom k vážnemu ohrozeniu života, zdravia a ich zdravého fyzického, psychického a sociálneho vývinu v prirodzenom prostredí rodiny. Maloleté deti boli privezené do CDR Piešťany a postupne boli umiestnené v jednej profesionálnej náhradnej rodine, najskôr maloletá L. M. a potom aj obaja bratia, v záujme zachovania súrodeneckých väzieb. Tunajší súd rozsudkom č.k. 8P/202/2022-48 zo dňa 18.04.2023, právoplatným dňa 16.05.2023 uložil maloletým deťom výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte v CDR po dobu 6 mesiacov. Úrad na pojednávaní v tejto veci dňa 18.04.2023 uviedol, že je v záujme maloletých detí, aby boli umiestnené v CDR Piešťany, aby tak mali rodičia možnosť upraviť si rodinnú situáciu a pripraviť sa na návrat maloletých detí späť do rodiny, avšak napriek tomu, že rodičia maloletých detí mali priestor pre sanáciu rodinného prostredia a zo strany úradu aj CDR, im bola poskytnutá potrebná pomoc a podpora pri sanačných snahách, rodičom sa nepodarilo upraviť si pomery do takej miery, aby bol návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia rodiny aktuálne možný. Výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. V čase rozhodovania o uložení výchovného opatrenia sa situácia v rodine prechodne zlepšila, aktuálna situácia na strane rodičov však poukazuje na to, že návrat maloletých do ich starostlivosti nie je možný. Rodičia oboch maloletých detí nedisponujú bývaním, kde by mohli zotrvať aj so svojimi deťmi. Bývajú na robotníckej ubytovni v Malackách, kde im dlhodobý pobyt maloletých detí zo strany prenajímateľa nie je umožnený,

a ktorá ani nie je vhodným bývaním pre deti. Rodičia bývajú v jednej izbe, vybavenej výlučne pre potreby 2 dospelých osôb, nie je tam vybavenie pre maloleté deti, ani priestor pre efektívne trávenie voľného času a ich prípravu na vzdelávanie. Kúpeľňa, toaleta a kuchyňa sa nachádzajú mimo bytovej jednotky, sú spoločné pre všetky bytové jednotky. Snaha rodičov o nájdenie iného vhodného bývania bola neúspešná. Počas krátkodobých pobytov detí u rodičov rodičia so svojimi maloletými deťmi trávili čas neefektívnym spôsobom, čo bolo zistené z vyjadrení maloletých detí po ich návrate, vracali sa so zdravotnými problémami a trávili ťažkosťami, chýbal im bežný režim a nastavené hranice. Maloletá L. M., ktorá už bola odplienkovaná, sa vracala s plienkou, v rečovom prejave boli u nej postrehnuté vulgarizmy. Deti popisovali, že v rodine boli svedkami požívania alkoholu rodičmi, ich verbálnych i neverbálnych atakov, používania vulgarizmov medzi rodičmi. Otec absolvoval resocializačný pobyt zameraný na liečbu jeho závislosti od omamných a psychotropných látok v trvaní 3 mesiace, avšak u neho chýba následná resocializačná terapia a podporná liečba. Na tieto nedostatky boli rodičia opakovane upozorňovaní, a to aj počas prípadovej konferencie dňa 05.09.2023, rodičia tieto skutočnosti zľahčovali, ale v zásadnej miere ich nepopreli, nevedomovali si dosah svojho správania a konania na deti, ktoré boli svedkami týchto incidentov. Otec maloletých detí priznal požívanie alkoholu, a to bez akéhokoľvek ďalšieho uvedomenia si miery a rozsahu užívania, či racionalizácie svojho správania, ako aj to, že podporné skupiny v rámci následnej resocializácie a stabilizačnej terapie nenavštevuje. Počas rozhovoru s rodičmi úrad zaznamenal značný nesúlad v rozhodujúcich veciach ako aktuálne zamestnanie rodičov, či finančné zabezpečenie rodiny a príjmy v rodine. Maloleté deti úradu dňa 20.10.2023 potvrdili, že počas krátkodobých pobytov boli svedkami vzájomných hádok medzi rodičmi. Všetci súrodenci sa zhodli na tom, že si nevedia aktuálne predstaviť návrat do prirodzeného prostredia rodiny k rodičom z dôvodu ich konfliktov a vulgárnych hádok medzi nimi. Počas krátkodobých pobytov boli súrodenci rozdelení, maloletá L. M. bola prevažne s rodičmi, maloletý J. K. strávil väčšinu krátkodobých pobytov u starej matky z otcovej strany a ich brat S. N. trávil krátkodobý pobyt u starej matky z matkinej strany, ktorá neskôr stratila záujem o maloletého a tento býval aj v domácnosti prastarej matky z matkinej, ktorú úrad považuje za nevyhovujúcu. Aj toto maloleté deti vnímajú veľmi negatívne, a to najmä vzhľadom k silnej vzťahovej a emocionálnej väzbe, ktorá je medzi nimi vytvorená. Maloleté deti počas pohovoru veľmi citlivo reagovali aj na to, že ani prístup k nim ako deťom nebol počas realizácie krátkodobých pobytov primeraný a adekvátny - rodičia po nich kričali, na čo nie sú v profesionálnej náhradnej rodine zvyknutí, rodičia im dávajú sľuby, ktoré neplnia, čo deti začínajú reálne vnímať, v dôsledku čoho sa u nich postupne vytráca dôvera k rodičom. Medzi maloletými je vytvorené vzájomné silné súrodenecké puto, maloleté deti reagujú aj na krátkodobú neprítomnosť jedného z nich a nevedia si predstaviť, že by boli rozdelení, alebo že by jeden z nich odišiel od nich preč, čo súvisí jednak s ich rodinnou anamnézou, zdieľaním všetkého, čo sa v ich rodine stalo, ale tiež z dôvodu pocitu a potreby vzájomnej podpory a pomoci, k čomu sú aj v prostredí profesionálnej náhradnej rodiny vedení. Ich trvalé rozdelenie by malo na ne závažný negatívny dopad. Prioritou pri práci s nimi a rodinou je preto primárne udržanie, zachovanie a posilnenie súrodeneckej skupiny a ich vzájomných súrodeneckých väzieb. Úrad poukázal na to, že výchova dieťaťa je nielen právom, ale aj povinnosťou rodičov. V rodine maloletých nie sú zo strany rodičov splnené primárne podmienky pre návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia rodiny a opakovane sa otvárajú nové problémy v rodine, ktoré mali už v minulosti veľmi negatívny vplyv na zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí, a ktoré mali za následok ich vyňatie z rodiny. Vzhľadom k tej skutočnosti a k tomu, že nariadené výchovné opatrenie vo veci maloletých detí a ich rodiny nespĺnilo svoj účel, je potrebné, aby súd, kým začne konať vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými, s ohľadom na krátkosť času do zániku v súčasnosti účinného výchovného opatrenia, nariadil nové neodkladné opatrenie.

K návrhu navrhovateľ priložil kópiu rodných listov maloletých detí, rukou a detským písmom písaný list od pravdepodobne maloletého S. N., bez dátumu a podpisu, potvrdzujúci už vyššie uvádzané skutočnosti o vzájomnom správaní sa rodičov, úradný záznam úradu z realizácie pohovoru s maloletým deťmi dňa 20.10.2023.

3. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

7. Podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu, preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

10. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie.

11. Súd sa oboznámil s návrhom, priloženými listinnými dôkazmi, uznesením tunajšieho súdu č. 0PPOm/2/2022- zo dňa 28.01.2022, rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/202/2022-48 zo dňa 18.04.2023, právoplatným dňa 16.11.2023, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu a zistil, že maloleté deti J. K. a L. M. boli spolu so svojim bratom S. N. na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu č. 0PPOm/2/2022- zo dňa 28.01.2022, právoplatného dňa 11.03.2022, vykonateľného dňa 28.01.2022 dočasne zverené do starostlivosti CDR. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/202/2022-48 zo dňa 18.04.2023, právoplatným dňa 16.05.2023 súd uložil maloletým J. K. a L. M. výchovné opatrenie spočívajúce v ich pobyte v CDR po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia a zrušil neodkladné opatrenie č. 0PPOm/2/2022- zo dňa 28.01.2022 v časti výroku o zverení maloletých detí do CDR.

12. Vychádzajúc z uvedeného má súd za osvedčené, že maloleté deti boli od 28.01.2022 umiestnené v CDR v dôsledku vážneho ohrozenia ich života, zdravia, zdravého fyzického a psychického vývinu v prirodzenej rodine, nakoľko rodičia nedokázali zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti v dôsledku jednak nadmerného užívania omamných a psychotropných látok, vzájomného toxického vzťahu medzi nimi, ako aj nevyriešenej bytovej otázky. Následne boli maloleté deti spolu so svojim bratom S. N. umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine, v ktorej sa dobre adaptovali a napredujú. U rodičov maloletých detí ani napriek uloženému výchovnému opatreniu nedošlo k náprave sociálnych a rodinných pomerov – vzťahy medzi rodičmi sú naďalej veľmi vyhrotené, maloleté deti boli často počas krátkodobých pobytov v rodine svedkami nielen verbálnych, ale aj fyzických útokov medzi rodičmi, deti popisovali aj užívanie alkoholu zo strany rodičov a následne vulgárne a násilné správanie rodičov. Tieto skutočnosti rodičia nepopreli, mali tendenciu ich zľahčovať. Opätovné užívanie alkoholu bez kontroly nad rozsahom jeho užívania priznal samotný otec. Počas krátkodobých pobytov rodičia starostlivosť o maloleté deti zanedbávali, ich prístup k deťom nebol primeraný a adekvátny, dokonca maloleté deti rozdeľovali, maloletého J. K. posielali na pobyt k ostatným rodinným príslušníkom. Samotné maloleté deti počas pohovoru s úradom dňa 20.10.2023 verbalizovali, že si návrat k rodičom nevedia predstaviť.

13. Z vykonaného šetrenia má súd za osvedčené, že návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, nakoľko výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte maloletých detí v CDR svoj účel nespĺnilo – nevedelo k žiadnej náprave problémového správania rodičov a ich pomerov. Zároveň v rodine nie je nikto, kto by s ohľadom na zachovanie súrodeneckých väzieb mohol zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Doba uloženého výchovného opatrenia uplynie dňa 16.11.2023, následne by sa maloleté deti museli vrátiť do prirodzeného prostredia rodiny, čo v súčasnom stave nie je možné. Tým je preukázaná aj potreba bezodkladnej úpravy pomerov. Vzhľadom k preukázaným skutočnostiam a v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, s poukazom na dôvody návrhu podaného navrhovateľom, osvedčené prílohami návrhu, tunajší súd v záujme maloletých detí nariadil ich dočasné zverenie do starostlivosti CDR.

14. Záverom súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. V konaní vo veci samej rozhodne súd na základe podrobne vykonaného dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na Okresnom súde Malacky.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.